

## POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

Michał Jerzy Górski (ławnik Sądu Najwyższego)

w sprawie z powództwa G. spółki jawnej z siedzibą w W.

przeciwko D. C.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych

19 października 2022 r.

na skutek skargi nadzwyczajnej Prokuratora Generalnego od nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Bartoszycach z 5 lipca 2019 r., sygn. I C 687/19,

**1. odrzuca skargę nadzwyczajną;**

**2. znosi wzajemnie koszty postępowania przed Sądem Najwyższym.**

### UZASADNIENIE

Prokurator Generalny wniósł skargę nadzwyczajną od prawomocnego nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Bartoszycach, I Wydziału Cywilnego z 5 lipca 2019 r., I C 687/19 wydanego w postępowaniu upominawczym w sprawie z powództwa G. spółki jawnej z siedzibą w W. przeciwko D. C. o zapłatę.

Powołując się na art. 89 § 1 i § 2 w zw. z art. 115 § 1 i § 1a ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o Sądzie Najwyższym (Dz.U 2021, poz. 154 ze zm., dalej jako: u.SN) z uwagi na konieczność zapewnienia zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w szczególności realizacji zasady ochrony zaufania obywateli do państwa i jego

organów oraz zasady bezpieczeństwa prawnego i sprawiedliwości społecznej, wynikającej z art. 2 Konstytucji RP, a także zasady legalizmu wyrażonej w art. 7 Konstytucji RP, a ponadto naruszenia prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy określonego art 45 ust. 1 Konstytucji RP zaskarżono prawomocny nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Bartoszycach z 5 lipca 2019 r., I C 687/19 w części dotyczącej kwoty 41 106,60 zł.

Na podstawie art. 89 § 1 pkt 1 i 2 u.SN zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono naruszenie:

1. zasad, wolności i praw człowieka i obywatela, określonych w Konstytucji RP, a w szczególności:
1. zasady zaufania do państwa i jego organów oraz zasady bezpieczeństwa prawnego i sprawiedliwości społecznej, wynikającej z art. 2 Konstytucji RP oraz zasady legalizmu określonej w art. 7 Konstytucji RP, zobowiązującej organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa, poprzez uwzględnienie żądania powodowej spółki i zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty 54 193,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 23 lutego 2019 r. do dnia zapłaty tytułem sprzedaży towaru, podczas gdy żądanie to wywiedzione zostało ze sprzecznej z zasadami współżycia społecznego umowy zakupu wozu paszowego nr [...] z 25 lipca 2018 r., bowiem dochodzona kwota stanowiła w rzeczywistości opłatę z tytułu zerwania umowy niemożliwej do zrealizowania z przyczyn niezależnych od pozwanego i naruszenia przez sąd zaufania do organów państwa poprzez to, że nie wziął on pod uwagę, iż umowa sprzedaży była sprzeczna z zasadami współżycia społecznego, dobrymi obyczajami i uczciwością obrotu;
2. prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy określonego w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP poprzez nierzetelne działanie sądu i nie zbadanie wszystkich okoliczności sprawy w celu jej rozstrzygnięcia, a przez to wydanie orzeczenia opartego na rażącym naruszeniu przepisów prawa materialnego i procesowego dotyczącego charakteru zobowiązania umownego, obowiązku poszanowania zasad współżycia społecznego, a także wymogów dotyczących treści pozwu o zapłatę w postępowaniu upominawczym;

3. w sposób rażący prawa tj.:
1. art. 353<sup>1</sup> k.c. w zw. z art. 58 § 2 k.c. w zw. z art. 83 § 1 k.c. w zw. z art. 5 k.c. poprzez niezasadne uwzględnienie żądania powodowej spółki i zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 54 193,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 23 lutego 2019 r. do dnia zapłaty tytułem zakupu wozu paszowego, w sytuacji, gdy umowa sprzedaży zawarta między stronami 25 lipca 2018 r. pozostaje w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego, a mianowicie zasadami przestrzegania dobrych obyczajów, uczciwego obrotu, rzetelnego postępowania, lojalności i zaufania i jej nieważność rozciąga się na wszystkie zobowiązania z niej wywodzone, co sąd *a quo* winien wziąć pod uwagę z urzędu;
2. art. 5 k.c. poprzez zasądzenie na rzecz powódki kwoty 41 106,60 zł tytułem zapłaty 30% wartości urządzenia stanowiącego przedmiot umowy stron, w związku z rozwiązaniem umowy sprzedaży po upływie 7 dni od jej podpisania przez powodową spółkę, w sytuacji gdy sprzedająca wzbudziła w kupującym przekonanie odnośnie do uzyskania przez niego kredytu na zakup maszyny w banku E., a którego nie uzyskał nie mając wpływu na zaistnienie tejże okoliczności (przy jednoczesnym sformułowaniu zapisu umownego w przedmiocie możliwości rezygnacji/zerwania umowy w terminie 7 dni od jej podpisania bez ponoszenia opłat, tj. krótszym niż uzyskanie decyzji kredytowej), jak również nie udowodniła faktu wyprodukowania maszyny ani nie poniosła strat finansowych i nie wykazała szkody w związku z niedojściem transakcji do skutku, co było sprzeczne z zasadami współżycia społecznego;
3. art. 499 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, w sytuacji gdy twierdzenia faktyczne zawarte w uzasadnieniu pozwu były ze sobą niezgodne i powinny wzbudzić wątpliwości Sądu Rejonowego w Bartoszycach, gdyż powodowa spółka wskazała jedynie datę zawarcia przez strony umowy na zakup wozu paszowego (25 lipca 2018 r.) oraz datę wystawienia faktury VAT nr [...] za rozwiązanie umowy (8 lutego 2019 r.) pomijając datę weryfikacji pozwanego w BIK oraz termin rozwiązania umowy, z której wywodziła swoje

roszczenie co do kwoty 41 106,60 zł (33 420,00 zł netto), podczas gdy w zaistniałym stanie faktycznym w postępowaniu upominawczym, z treści samego pozwu powinno wynikać (bez weryfikacji dowodowej), w jakiej dacie doszło rzeczywiście do rozwiązania umowy.

Prokurator Generalny powołując się na art. 91 § 1 u.SN wniósł o uchylenie zaskarżonego nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Bartoszych z 5 lipca 2019 r., sygn. I C 687/19 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Bartoszych z pozostawieniem temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, w tym postępowania ze skargi nadzwyczajnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nadzwyczajna podlegała odrzuceniu *a limine* z uwagi na fakt, że obarczona była brakiem konstrukcyjnym, który nie podlegał uzupełnieniu.

Zgodnie z art. 95 pkt 1 u.SN do skargi nadzwyczajnej mającej za przedmiot sprawę cywilną, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem art. 398<sup>4</sup> § 2 oraz art. 398<sup>9</sup> k.p.c. Sąd Najwyższy ma więc obowiązek stosować wszystkie przepisy o skardze kasacyjnej – za wyjątkiem tych, których stosowanie wprost wyłączają przepisy u.SN – przy rozpoznawaniu skargi nadzwyczajnej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2022 r., I NSNc 309/21).

Zgodnie z art. 398<sup>4</sup> § 1 k.p.c. w zw. z art. 95 pkt 1 u.SN, do elementów konstrukcyjnych skargi kasacyjnej, a zatem i skargi nadzwyczajnej należą:

1. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części;
2. przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie;
3. wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany.

Skarga kasacyjna i skarga nadzwyczajna powinna zawierać wszystkie wyliczone wyżej elementy konstrukcyjne pod rygorem jej odrzucenia *a limine*. Artykuł 398<sup>6</sup> § 2 k.p.c. stanowi wprost, że sąd drugiej instancji odrzuca skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań

określonych w art. 398<sup>4</sup> § 1, nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną.

Wywiedziona przez Prokuratora Generalnego skarga nadzwyczajna zawiera wadę konstrukcyjną wyrażającą się brakiem sprecyzowania zakresu wniosku o uchylenie zaskarżonego orzeczenia. Określenie tego zakresu jest istotnym wymogiem konstrukcyjnym skargi nadzwyczajnej. Skarżący powinien jednoznacznie sformułować treść postulowanego wniosku, tj. wyraźnie i jasno, odpowiednio do zakresu zaskarżenia i w zgodności z nim – sformułować wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę całości lub określonej ściśle części zaskarżonego orzeczenia (tak też postanowienia Sądu Najwyższego z: 21 marca 2000 r., II CKN 711/00; 12 października 2007 r., V CSK 309/07; 6 sierpnia 2014 r., V CSK 24/14; 20 lutego 2015 r., V CSK 427/14; 14 stycznia 2016 r., I CZ 116/15; 15 września 2020 r., V CSK 116/20; 31 sierpnia 2021 r., II CSK 81/21).

W związku z powyższym Sąd Najwyższy kierując się podstawowymi zasadami prawa procesowego uznał, że nie może merytorycznie rozpoznać skargi nadzwyczajnej, której wniosek o uchylenie zaskarżonego orzeczenia nie został należycie sprecyzowany.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>6</sup> § 3 k.p.c. w zw. z art. 95 pkt 1 u.SN orzekł, jak w sentencji. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 398<sup>18</sup> k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 95 pkt 1 u.SN.

[as]